

Posudek na bakalářskou práci

Název: Festivity ruských migrantů v Karlových Varech

Autorka: Liliana Rešetarová

Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, 2012, 72 s.

Předkládaná bakalářská práce se zabývá problematikou integrace minorit do majoritní společnosti. Hledá odpověď na otázku, jakým způsobem ruští migranti v první generaci se integrují do české společnosti, a to na úrovni kulturní integrace a reflektované etnické identity. Indikátorem se staly fesitivity. Práce je založena na kvalitativním výzkumu migrantů v Karlových Varech.

Po stránce obsahové je práce příkladná. Je dobře strukturovaná, krásně pracuje s teoretickou literaturou. V tomto směru je až nevídané, jak si autorka poradila s deficitem teoretických konceptů prezentovaných v českém jazyce. Nejen že využila veškerou početnou relevantní literaturu publikovanou jako monografie či časopisecká studie, ale za pozornost stojí i to, že se inspirovala i v řadě bakalářských a magisterských pracích. Tomu odpovídá i relativně bohatý soupis literatury. Díky zdařilé práci s literaturou si autorka připravila teoretický rámec, v rámci kterého interpretuje vlastní nálezy a vztahuje je k teoretickým konceptům.

Vlastní výzkum autorka prezentuje na dvou úrovních: metodologické a interpretační. V metodologii přesně popisuje sběr dat, upozorňuje na obtíže při výzkumu ruské menšiny, na nedůvěru, se kterou se setkala u oslovených Rusů v Karlových Varech. Správně popisuje svoji pozici ve výzkumu. Uvědomuje si, že na základě rozhovoru s devíti informátory jsou její generalizace omezené.

Interpretaci dat postavila Liliana Rešetarová na myšlence, že integrace do majoritní společnosti je procesem hledání a vyjednávání vlastní pozice v sociálních vztazích a redefinování výchozí identity. Na základě analýzy dat jí pak vyvstalo pět modelů, skrze něž lze popsat variabilitu vztahů ruských migrantů k festivitám, v nichž se promítají sociální okruhy a vlastní identita (hodnota festivity jako etnické/národní distinkce). Výzkum, a posléze i argumentaci se autorka založila na třech oblastech: výčtu festivit, oblíbeném svátku a „povinném“ svátku – resp. Vánoc, které jsou z hlediska majoritní společnosti chápány jako nejvýznamnější svátek. Na úrovni repertoáru festivit se potvrdilo, že lidé, kteří se separují od majoritní společnosti mají repertoár festivit vázaný na zemi původu, naopak ti, kteří se rozhodli asimilovat ruské festivity negují. Tento postoj se ukazuje i při slavení Nového roku a Vánoc. Autorce se na jednu stranu potvrdilo, že ruští migranti reflektují kulturu českého prostoru, na druhou stranu cíleně reprodukují a konstruují festivity - tradice, prostřednictvím nichž se situují v sociálním prostoru. Významná je v tomto směru redefinice původních kulturních prvků u asimilovaného modelu, kdy kulturní kompetence je organicky včleněna do českého svátku a zbavena ruského významu.

Práce Liliany Rešetarové vyniká systematičností utřídění a prezentace dat, stejně jako jejich interpretací. Systematika autorky se projevuje i v tom, že data nejsou do té míry koloritní – národopisně poetická.

Práce má ovšem i chyby. Těmi jsou formální nedostatky. Bylo by vhodnější dát přílohy až za literaturu, literaturu rozdělit na prameny a literaturu, do pramenů zařadit novinové články popisující situaci Rusů v Karlových Varech a popis festivit. Důsledněji dbát na jednotu citací

(např. dílo Peškové je uváděno minimálně ve třech variantách. Práce se potýká s pravidly interpunkce a psaním velkých písmen.

Celkově hodnotím práci Liliany Rešetarové jako výbornou. Cení si jak její spolupráce se mnou, ochotu revidovat svůj výzkum (významná redukce shromážděných dat) ve vztahu k zadání, systematicčnost a samostatnost v identifikaci teoretických otázek, k nimž cíleně hledala literaturu. Formální pochybení sice zhoršuje dojem, nedevaluje však kvalitu práce.

V Praze 1. 2. 2013

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.